

Pol ndê bapia tẽn lau Pilipai-nga Yom whê bapia dindec sa-nga

Pol gic lau nañ sêmbo malac Pilipai kêsi ma hoc ñawaê ñayham asê tẽn ñac, tøm dasam yêc Aposel 16:12-40. Tiñambu inñ ndöc gapocwalô yêc malac Rom, ma tẽn ndoc dinañ inñ to bapia dindec tẽn lau nañ sêkênñ whinñ Yisu yêc malac Pilipai.

Malac Pilipai inñ malac tiwaê, ma lau Rom-nga daêsam sêndöc dinañ tu sênem gölinñ gamenñ Masedonia-nga. Luk whê sa yêc Apo 16:13 bu tẽn ndoc Pol bu hoc ñawaê ñayham asê yêc malac Pilipai, nañ inñ gauc gêm bu tap lau nañ sêtoc Anötö sa yêc malac dau ñamakê. Tu dinañ-nga lau ñatô gauc gêm bu mboe lau Israel-nga si lôm wê-nga danñ kalhac malac Pilipai tẽn tøm dinañ dom, bu Pol sôc lau Israel-nga si lôm wê-nga yêc malac honñ tu bu nem mêtê-nga.

Pol to bapia dindec tu bu tõe inñ ndê atac ñayham ñahu asê, ma bu nem danñge lau Pilipai tu gênñ nañ sêkênñ tẽn inñ tu sênem inñ sa-nga. Ma inñ whê inñ ndê lênñ nañ mbo-nga, nañ sa tẽn ñac, ma gic minñ pi inñ ndê gwelenñ. Inñ kac lau Pilipai bu sêlhac ñanña, ma gênñ ñayham me sac bocke bu hõe asê ñac, nañ sêmbo ti atac ñayham ñapanñ. Ma inñ kênñ puc ñac pi kêdôhônñwaga tasanñ.

Pol gic hu ndê bapia

¹ Pol lu Timoti, nañ am akiñ Yisu Kilisi, ato bapia dindéc têt mac lau nañ akêt whiñ Yisu Kilisi yêc malac atu Pilipai. Alu ato têt gôlôwac dabuñ si ñagôlôñ, ma têt lau nañ sem akiñ gôlôwac dabuñ, ma têt Anötö ndê lau dabuñ hoñ.

² Mwasin ti yom malô akêt yac neñ Daman Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi têt mac.

Pol teñ mbec ti gêm danje Anötö

³ Têm hoñ nañ aö gauc gêm mac, nañ gam danje aneñ Anötö tu mac-nga.

⁴ Tôm bêc hoñ aö gateñ mbec têt Anötö tu mac hoñ-nga, ma gakôm ti atac ñayham atu.

⁵ Nahu bu têt têm mac akêt whiñ tiwakuc e meñ têt kwahic dec, nañ mac apuc aneñ gwelen ñawaê ñayham-nga dôn ñapañ.

⁶ Ma aö gakêt whiñ bu Anötö, nañ gic hu in ndê gwelen ñayham yêc mac nem ñalôm, nañ oc ndic dabiñ gwelen dau ma puc mac dôn e Yisu Kilisi mbu meñ.

⁷ Aö gakôc gauc bocdinañ pi mac hoñ gac ñawaê, ñahu bu aö tac whiñ mac ma gauc gêm mac ñapañ. Mac awêkain Anötö ndê mwasin awhiñ aö, ma alhac awhiñ aö ñapañ. Mac alhac awhiñ aö têt têm nañ aö gandôc gapocwalô, ma têt têm nañ galhac tu wapuc ñawaê ñayham dôn ma wawhê sa bu yom ñandô-nga, nañ bocdinañ.

⁸ Ma aö wasôm yom ñandô yêc Anötö angô-nga, bu aö atac whiñ mac ndu andô, têm Yisu Kilisi dau tac whiñ ti tawalô mac.

⁹ Ma aö gatenj mbec bu Anötö kôm mac nem gauc anyalê inj-nga ti anyalê lën nayham ma sac-nga ênsôwec tiatu. Ma gauc dinanj oc puc mac nem mêtê atac whinj-nga dônj e ênsôwec tiatu bocdinanj.

¹⁰ Ma bocdinanj mac oc atôm bu aňsahê gën hoň ma anyalê sac ma nayham. Asap nayham dônj napanj ma bocdinanj tën Kilisi ndê bêc mbu meň-nga, nanj mac oc atôm bu alhac inj aňgô-nga ti nem ñalôm ñawasi ma nem giso mbasi.

¹¹ Ma ñalênj dinanj dec mêtê gitênj oc ti mac nem akênj whinj Yisu Kilisi ña-ñandô. Ma mac nem lën gitênj dinanj oc po Anötö ndê waê sa, ma lau daêsam oc sêmpiň inj tu mac-nga.

Pol ndê ñahu mbo tali-nga yêc Kilisi

¹² O asidôwai, aö atac whinj bu mac anyalê ñapep bu ñawapac nanj hôc asê aö, nanj kalhac ñawaê nayham ahuc dom, magoc gêm gwelenj ñawaê nayham-nga sa.

¹³ Bu lau hoň nanj sêmbo Sisa ndê andu kinj-nga, ma lau hoň yêc malac atu dindec, nanj sênjalê bu aö gandöc gapocwalô tu Kilisi-nga.

¹⁴ Ma aö neň gandöc gapocwalô puc asidôwai sêkênj whinj Pômdau-nga daêsam dônj bu sêlhac ñanğa ma sêhoc Anötö ndê yom asê ti atac pa su, hôc gêlêc ñamata-nga lê su.

¹⁵ Asidôwai ñatô sêkôc gauc nayham pi aö ma tu dinanj-nga dec sêhoc Kilisi ndê ñawaê asê. Ma ñatô sêhoc ñawaê nayham asê bu ñac sem lêmunj aö ma sêkôm tu bu sêhoc gêlêc aö-nga.

¹⁶⁻¹⁷ Ñac si ñahu sem Kilisi ñawaê sa-nga solop dom, ma sêkôm tu sêpo dau sa-nga ma tu

sêkên ñawapac atu têtj aö, pi sac anej ñawapac gapocwalô-nga ñahô. Magoc asidôwai ñayham sêlhac sêwhinj aö, ñahu bu ñac atac whinj aö, ma sênjalê bu aö gandöc gapocwalô tu anej gwelen wapuc ñawaê ñayham dôj-nga.

¹⁸ Aö wasôm sake? Ñac si ñahu sêkôm gwelen-nga bu ñayham me sac, nanj gêtj atu dom. Tigenj aö galic gêtj atu danj, nanj bocdec bu, Kilisi ndê ñawaê tiapa, ma gêtj dau kôm aö atac ñayham atu. Ma aö wambo ti atac ñayham ñapanj,

¹⁹ ñahu bu aö kayalê tidônj bu Yisu Kilisi ndê Ñalau, ma mbec nanj mac atenj, nanj lu-lu oc sênem aö sa yêc ñawapac gapocwalô-nga.

²⁰ Aö tac whinj ma gakênj batanj bu aö oc mayanj tu gêtj danj-nga dom, magoc aö bu walhac ti nejj atac pa su, ma wapo Kilisi ndê waê sa, tôm aö gakôm ñapanj e menj têtj kwahic dec. Aö bu wambo tanjli me aö bu wambac ndu, magoc gêtj atu tigenj yêc, nanj bu wapo Kilisi ndê waê sa.

²¹ Aö bu wambo tanjli, dec wambo tu wapo Kilisi ndê waê sa-nga enj, ma bu wambac ndu, dec wandi wambo wawhinj inj, nanj oc êmwasiñ aö êñlêc.

²² Magoc aö bu wambo tanjli, dec oc nditôm bu gwelen nanj inj kêtj sip aö amanj, nanj oc ñandô sa. Aö galic sejj lu dinanj, magoc kayalê lêñ bu wasa-nga, nanj dom.

²³ Sejj lu dinanj kôm aö nejj ñalôm gi lu. Aö tac whinj bu wahu nom dindec siñ, wandi wambo wawhinj Kilisi. Sejj dau ñayham kêlêc.

²⁴ Tigenj anej ñalôm kac aö bu wanem mac sa, ma bocdinañ aö bu wambo tanjli, nanj dec oc

êmwasin mac ênlêc.

²⁵ Aö gakêñ whin bu aö wambo nom wawhin mac hon tu bu wapuc mac nem akêñ whin dön, e alhac ñanga ma ti atac ñayham atu tu nem akêñ whin-nga.

²⁶ Ma tu gêñ hon dinañ-nga, dec mac oc apo Yisu Kilisi ndê waê sa ênlêc, ma atac ñayham atu tu aö wambu wameñ ma wambo wawhin mac tiyham-nga.

²⁷ Yom atu dec wasôm têt mac. Ayob daôm bu asa nem lêñ hon añkuc lêñ gitêt, nañ gic lau nañ sêkêñ whin Kilisi ndê ñawaê ñayham, nañ ñawaê. Ma bocdinañ aö bu waloc ma walic mac tiyham, me bu wanğô ñawaê ñambwa pi mac, goc wanyalê bu mac hon apiñ daôm dön, ma ambo ti nem ñalôm tigen, ma alhac ñanga tu apuc ñawaê ñayham, nañ mac akêñ whin, nañ dön.

²⁸ Ma aö oc wanyalê bu mac atöc daôm tu lau nañ sêkêñ kisa mac-nga dom. Gêñ dau oc tôc asê bu mac atap Anötö ndê mwasin nem mac si-nga sa su, ma lau nañ sêkêñ kisa mac, nañ sic waê bu Anötö señ ñac su sêninga.

²⁹ Anğô su nañ. Anötö kêmwasin mac tu Yisu Kilisi-nga. Tu dinañ-nga dec mac akêñ whin Yisu, ma gêñ dañ whin bocdec bu, mac ahôc ñawapac tu in-nga whin.

³⁰ Nawapac kain tigen mac alic aö gahôc muñ-nga, ma kwahic dec mac anğô bu gahôc ñapan gambo, nañ kwahic dec tap mac sa su bocdinañ.

Lau sêkêñ whiñ-nga si lêt

¹ Mac ati Kilisi ndê lau, dec gêm mac sa, me mba? In ndê atac whiñ mac-nga kêtgilí mac bu atac whiñ nem asidôwai, me mba? Nalau Dabuñ kêt mac nem ñalôm pitigen, me mba? Mac nem akêt whiñ Kilisi kêtgilí mac bu tamwalô nem asidôwai ti anem ñac sa, me mba?

² Bu bocdinañ, dec wandac mac bu ambo ti nem gauc pitigen, ma ti nem ñalôm tigen, ma asap mêtê atac whiñ asidôwai-nga dôn ñapañ. Ambo bocdinañ, dec mac oc akôm aô atac ñayham êñlêc.

³ Mac lau tigen-tigen gauc nem daôm êñlêc dom ma atoc daôm sa dom, magoc añgwinin daôm ma atoc nem asidôwai sa hóc gêtêc daôm.

⁴ Akôc gauc pi lêt anem daôm sa-nga ñapañ dom, magoc akôc gauc pi lêt anem asidôwai sa-nga.

Kilisi kêtgwinin dau, ma Anötö toc in sa

⁵ Akôc gauc kain tigen dinañ bu in kêtuc Yisu Kilisi dau ndê lêt.

⁶ Bu Kilisi in Anötö ñandô. Tigen in gauc gêm bu kôc ñaclai ti ñawasi atu tôm Anötö dau ndê, nañ dôn ma mbo gitôm Anötö dau ñapañ dom.

⁷ In gêtêc ñayham bu hu gêt undambê-nga hon dinañ sin, ma ti ñgac akin ñambwa. In meñ mbo nom, ma lau nom-nga sêtêc in gitôm ñac dau si dañ.

⁸ In kêtgwinin dau ma danja wambu têt Damba e tôm in mbac ndu. Yomandô. In mbac ndu pi a gicso dau gitôm ñgac sac dañ.

⁹ Tu in̄ ndê lêng hon̄ dinaŋ-ŋga dec Anötö toc in̄ sa kêlêc, ma kêŋ ŋaê ti waê têng in̄ naŋ hôc gêlêc ŋaê ti waê hon̄ su.

¹⁰ Ma tu dinaŋ-ŋga aŋela ma ŋamalac ti gêng hon̄ naŋ sêmbo undambê ma sêmbo nom me nom ŋalôm, naŋ oc sêtoc Yisu ndê ŋaê sa ma sêpôn̄ haduc têng in̄.

¹¹ Ma ŋac hon̄ oc sêhoc yom asê ma sêsôm asê bu yomandô, Yisu Kilisi in̄ Pômdau. Ma ŋalêng dinaŋ ŋac oc sêtoc Damaŋ Anötö ndê waê sa.

Lau sêkêŋ whiŋ-ŋga sêtôm ŋawê nom-ŋga

¹² O aneŋ lau atac whiŋ-ŋga. Têng têm aö gambo gawhiŋ mac, naŋ aö galic bu mac daŋam wambu Anötö ŋapep. Ma kwahic dec aö g ambo gawhiŋ mac dom, ma gaŋgô ŋawaê bu mac akôm bocdinaŋ hôc gêlêc ŋamata-ŋga su. Asap nem lêng dinaŋ dôŋ ŋapaŋ andic ŋawaê. Atoc Anötö sa ma atöc in̄, ma asa nem lêng hon̄ tôm in̄ atac whiŋ. Ma ŋalêng dinaŋ in̄ ndê mwasin̄ nem mac si-ŋga, naŋ mac atap sa su, naŋ oc ti gêng ŋandô mbasi-ŋga dom.

¹³ Bu Anötö dau ndê ŋaclai gêm gwelen̄ yêc mac nem ŋalôm, tu bu kôm mac atac tec lêng bocke naŋ so in̄ ndê atac whiŋ. Ma ŋaclai dau oc nem mac sa bu asa nem lêng aŋkuc in̄ ndê atac whiŋ.

¹⁴ Gêng hon̄ naŋ mac bu akôm, naŋ ayob daôm bu atucdiŋ me aseŋ daôm pi dom.

¹⁵ Ma ŋalêng dinaŋ mac oc ambo ti nem ŋalôm ŋawasi ma giso mbasi. Bu mac ati Anötö atui awhê ma ŋac, ma ambo nom ambo lau sac naŋ si lêng daŋ solop dom, naŋ ŋalôm. Magoc

mac akôm mêtê solop eñ andic ñawaê, bu ambo lau dau ñalôm atôm ya ñawê nañ pô gameñ têtñ ôbwêc.

¹⁶ Ma ñalêñ dinañ oc nem lau dau sa tu bu sêñyalê yom ñandô nañ têtñ señ dandöc tanli-ña asê, nañ mac asap dôtñ ambo. Ma tu dinañ-ña gwelen nañ gakôm yêc mac-ña oc ñandô mbasi dom, ma têtñ ndoc Kilisi mbu meñ, nañ mac oc ati aneñ ñahu wapo dauñ sa-ña.

¹⁷⁻¹⁸ Gwelen ti sakin nañ ti mac nem akêñ whiñ ña-ñandô, nañ gitôm da ñayham nañ mac akêñ têtñ Anötö. Ma lau Rom-ña bu sêkic yom bu sêkêc aneñ dac siñ, dec oc têtñ da dañ tiyham nañ sêkêc sac mac nem da dau ñahô. Tigen aö neñ atac ñayham tu mac-ña oc pacndê dom, aö oc wambo ti atac ñayham eñ. Ma mac bocdinañ, ambo ti nem atac ñayham awhiñ aö.

Pol bu êñkin Timoti têtñ Pilipai ndi

¹⁹ Pômdau Yisu bu lic ñayham, dec gakêñ batan bu ñasawa sauñ aö oc wañkin Timoti têtñ mac loc. Aö atac whiñ bu wañgô ñawaê pi mac, oc kôm aneñ ñalôm tigahô.

²⁰ Aö bu wañkin in, ñahu bu ñamalac dañ têtñ in mbo dom, nañ kêtñ ndê ñalôm sambuc tu nem yaom mac-ña.

²¹ Bu lau daêsam gauc gêm Yisu Kilisi ndê gwelen hóc gêlêc dom, magoc gauc gêm dau si gêtñ hóc gêlêc su.

²² Magoc Timoti ndê lêtñ ti sakin ña-ñandô ñayham mac alic su, ma añyalê bu in gêm akin aö gitôm in dau damba, tu puc gwelen ñawaê ñayham-ña dôtñ.

²³ Bocdinaŋ têŋ ndoc aö bu walic seŋ bocke ŋac oc sêkôm têŋ aö, naŋ aö gauc gêm bu waŋkiŋ iŋ têŋ mac loc ŋagahô.

²⁴ Ma aö gakêŋ whiŋ bu Pômdau dau oc nem aö sa, ma ŋasawa sauŋ aö dauŋ oc watêŋ mac waloc bocdinaŋ.

Pol sôm bu êŋkiŋ Epaprodaitas têŋ ŋac ndi

²⁵ Muŋ-ŋga mac aŋgô bu aö gandöc ti ŋawapac, dec aŋkiŋ Epaprodaitas bu nem aö sa. Iŋ gêm gwelenŋ whiŋ aö gitôm aneŋ asidôwa ŋandô, ma kalhac gitôm ŋgac siŋ-ŋga ŋayham tu kôm gwelenŋ ŋawaê ŋayham-ŋga. Kwahic dec aö gauc gêm tidôŋ bu waŋkiŋ iŋ mbu têŋ mac loc ŋagahô.

²⁶ Iŋ tac whiŋ ŋandô bu lic mac hoŋ tiyham, ma iŋ kêyalê bu mac aŋgô ŋawaê pi iŋ ndê gêmbac, dec kôm iŋ ŋalôm ŋawapac tu mac-ŋga.

²⁷ Bu gêmbac dau kôm iŋ yham dom, kêpiŋ bu iŋ mbac ndu. Tigeŋ Anötö tawalô iŋ ma kôm iŋ ŋayham sa. Ma Anötö tawalô aö bocdinaŋ, bu Epaprodaitas bu mbac ndu ma hu aö siŋ, dec oc kêŋ ŋawapac atu daŋ tiyham têŋ aö.

²⁸ Tu dinaŋ-ŋga dec aneŋ ŋalôm kac aö bu waŋkiŋ iŋ mbu têŋ mac loc, ma mac oc atac ŋayham bu alic iŋ tiyham, ma aneŋ ŋalôm ŋawapac oc tighô bocdinaŋ.

²⁹ Tu Pômdau-ŋga dec akôc iŋ sa ti atac ŋayham atu têŋ ndoc iŋ hóc asê mac. Aö wasôm têŋ mac bu atoc iŋ ma lau naŋ sêtôm iŋ, naŋ sa ŋapep.

³⁰ Bu iŋ kêŋ dau sambuc ma töc dau dom bu mbac ndu tu Kilisi ndê gwelenŋ-ŋga. Bu iŋ gêm

akinj aö gêm mac honj anôm, e kêpiñ bu inj mbac ndu.

3

Nahu andô dati lau gitêñ yêc Anötö angô-nga

¹ A neñ asidôwai, aö bu wasôm yom ñatô têt mac whiñ bocdec bu. Ambo ti atac ñayham ñapañ tu mac ati Pômdau ndê lau-nga. Yom nañ kwahic dec aö bu wato, nañ gato kainj tigenj têt mac muñ su, magoc aö galic ñayham bu wato tiyham, tu bu wapuc mac dônj bu yom tasanj kôm mac nem akêñ whiñ tisac dom.

² Ayob daôm ñapep têt lau sac nañ sêkac mac bu asôc ðpwac sêsê laungac ñamlic ñatô su-nga ñapu. Ñac sêtôm giam pôm ma atac whiñ bu sêkôm mac nem ñamlic tisac ñambwa.

³ Ñac gauc gêm bu pwac sêsê ñamlic-nga dinañ kôm ñac sêti Anötö ndê lau solop. Magoc mba. Pwac dinañ ña-ñahu andô hêganônj yac lau nañ tam akinj Anötö tôm Ñalau Dabuñ gêm gôlinj yac. Yac neñ ñahu dapo dauñ sa-nga sip gêt nañ ñamalac ñambwa sêkôm têt yac ñamlic, nañ dom, magoc sip gwelenj nañ Yisu Kilisi kôm yêc yac neñ ñalôm-nga.

Kilisi tigenj ti Pol ndê nahu po dau sa-nga

⁴ Lau ñatô gauc gêm bu Anötö oc kôc ñac sa tu gêt ñamlic-nga. Oc tôm bu wapo dauñ sa pi gêt kainj dinañ whiñ, ma aö bu wakôm dec aneñ ñahu wapo dauñ sa-nga hóc gêlêc lau honj si su.

⁵ Bu sêsê aneñ ñamlic ñatô su têt aneñ bêc ti-8-nga kêkuc lau Israel-nga si pwac. Aö Israel si danj, nañ gasa akêñ Benjamin ndê toñ. Aö kayalê

abarı si yom Hıbru ti gêbôm hon. Aö kakuc lau Palêsai si lêng sêsôc Moses ndê yomsu hon napan-nga.

⁶ Aö gakên daun sambuc tu gên bocke nan gakôm, tôm nan mun-nga gakên kisa lau sêkên whın Yısu-nga ti neın nalom sambuc. Ma yêc namalac anğô-nga aö gatôm ngac gitên tu kakuc Moses ndê yomsu hon napep-nga.

⁷ Mun-nga aö gapo daun sa ma gauc gêm bu Anötö oc kôc aö sa tu gên dinan-nga, tıgen kwahıc dec aö kayalê Kilisi, dec tankwê gên dinan nadan bu nem aö sa tiyham lec dom.

⁸ Yomandô. Kwahıc dec aö gatap mwasın atu andô sa, tu kayalê Yısu Kilisi-nga, ma tu aneın Pômdau in-nga. Ma aö tankwê in tıgen bu nem aö sa. Tu dinan-nga dec galıc gên natô hon gitôm gên nambwa ma gên ngolop, ma gahu sın su tu bu Kilisi tıgen ti aneın nahu gapo daun sa-nga.

⁹ Aö bu wasap Kilisi tawasê dön nanga, nahu bu Anötö kôc aö sa ma gêlıc aö gitôm ngac gitên tu gakên whın Kilisi-nga, ma tu kakuc lêng yomsu-nga dom. Yomandô. Anötö kêmwasın aö nambwa, dec sam aö bu ngac gitên tu gakên whın Kilisi-nga.

¹⁰ Aö tac whın bu wanjalê Kilisi ti Anötö ndê nacıai atu, nan un Kilisi sa akên lau batê-nga. Ma wanıuc in ndê lêng hóc nandê ti mbac ndu-nga.

¹¹ Ma aö gakên batan bu oc wanıuc in ndê lêng tısa akên lau batê-nga bocdınan.

Pol yêm dau su nandô tu bu ênkuc Kilisi-nga

¹² Nalêṅ dinan aö tac whin ndu andô bu wanjalê Kilisi ti wanꝓuc in-ṅga, tigen aö wasôm bu aö gac dabin neṅ lêṅ hoṅ tu wanꝓuc in-ṅga su lec dom. Mba. Magoc Yisu Kilisi kôc aö dôn ma gêm aö k wi tu bu wati in ndê, ma tu dinan-ṅga dec aö gayêm dauṅ su tu bu wanjalê ti wanꝓuc in ṅapep eṅ, gakôm gitôm ṅgac naṅ kêti ṅaṅga bu tap in ndê ṅaôli sa.

¹³ Asidôwai, aö kayalê bu aö gac dabin lêṅ dau su dom. Magoc aö gakôm gêṅ tigen bocdec bu, aö wanḷhin gêṅ naṅ yêc aö dômwêṅ-mbu naṅ sin, ma wakôm ṅaṅga bu wakôc gêṅ naṅ yêc aö aṅôṅ ndö-ṅga,

¹⁴ gitôm ṅgac naṅ kêti ṅaṅga ma gêm neneṅ bu hôc asê batiṅ pacndê-ṅga ma tap ndê ṅaôli sa. Ma ṅaôli naṅ aö gayêm dauṅ su bu wakôc, ma Anötö kêgalêm aö sa ma piṅ aö dôn gam damin Yisu Kilisi tu bu watap sa-ṅga, naṅ mwasin dandöc taṅli yêc undambê-ṅga.

Dasa neṅ lêṅ bambalin dom

¹⁵ Yac lau naṅ dati gwalam akwa dakêṅ whin-ṅga, naṅ taṅkuc gauc tigen dinan dandic ṅawaê. Ma mac bu gauc nem yom ṅatô so aneṅ, naṅ Anötö oc tôc tiawê têṅ mac.

¹⁶ Magoc lêṅ naṅ Anötö tôc têṅ yac lau dakêṅ whin-ṅga su, naṅ dasa dandic ṅawaê.

¹⁷ O asidôwai. Aneṅ lêṅ ti mac hoṅ nem dôhôn aṅkuc-ṅga. Ma tamtiṅ lau naṅ sêṅkuc aö neṅ lêṅ, ma aṅkuc ṅac bocdinaṅ.

¹⁸ Aö gasôm yom dinan, ṅahu bu lau daêsam sêsa si lêṅ bambalin, dec tôc asê bu sêlic Yisu ndê mbac ndu pi a gicso dau gitôm gêṅ ṅambwa,

ma sêtom ñacyo yom ñandô-nga. Aö gasôm yom dau têt mac têt ñatô su, ma kwahic dec wasôm tiyham ti tañsulu eñ.

¹⁹ Lau kain ñinan sic waê bu sêninga. Ñac gauc gêm gêt nom-nga gitôm gêt danen ti danôm-nga kêlêc, ma bocdinañ dec gêt dau ti ñac si pômdau. Magoc gêt nañ sêlic bu ñayham ma sêtoc dau sa pi, nañ dalic bu gêt mayan-nga.

²⁰ Yac neñ malañ ñandô yêc undambê. Ma yac dakêt batan ti dahôn yac neñ †Ñgac Nem Yac Si-nga bu mbu akêt undambê meñ, nañ Pômdau Yisu Kilisi dau.

²¹ In kôc ñaclai atu gitôm bu kêt gêt hon sêsôc in ndê gôlin ñapu, ma in oc nem yac neñ ñamlic waêmba kwi ti ñamlic wakuc ma ti ñawasi atu, ña ñaclai tigen ñinan.

4

Pol gêm la lau Pilipai

¹ Tu ñinan-nga dec aneñ asidôwai, aö wasôm têt mac bu alhac ñannga ti asap nem akêt whin Pômdau dôn. Aö atac whin mac ndu andô, ma gakêt batan bu walic mac tiyham. Aneñ gwelen ña-ñaôli ñayham ti neñ atac ñayham ñahu, nañ mac daôm.

² Aö ganğô bu mac nem awhê lu, nañ Yuodia lu Sintike sêsen dau. Aö bu wasôm têt inlu bu sêmasañ yom nañ yêc inlu ñasawa, ma sêmbo ti si ñalôm tigen tu inlu sêkêt whin Pômdau-nga.

³ Ma aneñ silip ñayham Sisigus,* aö bu wandac am bu nem awhê lu dinañ sa, ñahu bu muñ-ñga inlu sem gwelenñ tu sêpuc ñawaê ñayham dôn-ñga sêwhinñ aö ma Klemen ti aneñ asidôwai ñatô, nañ si ñaê hoñ yêc Anötö ndê Buku Tanli-ñga.

⁴ Tu mac ati Pômdau ndê lau-ñga dec wasôm têtñ mac bu ambo ti atac ñayham ñapañ. Aö wasôm tiyham bu ambo ti atac ñayham ñapañ.

⁵ Asap lêtñ malô dônñ tu bu lau hoñ sênjalê bu yac lau dakêñ whinñ-ñga neñ mêtê dau dinañ. Gauc nem bu ndoc kêpinñ bu Pômdau mbu meñ.

⁶ Ahêgo daôm tu gêtñ dañ-ñga dom. Ñawapac bocke nañ tap mac sa, nañ atôc têtñ Anötö sip nem mbec ñalôm, ma andac inñ bu nem mac sa. Ma anem danje inñ tu gêtñ hoñ-ñga.

⁷ Ma Anötö ndê yom malô oc nem mac lau nañ inñ pinñ mac dônñ am daminñ Yisu Kilisi, nañ ahuc, ma nem gôlinñ mac nem gauc ti ñalôm. Bu Anötö ndê yom malô inñ gêtñ atu andô, hóc gêlêc ñamalac hoñ si gauc.

⁸ O aneñ asidôwai. Aö wasôm yom dañ tiyham. Yom bocke nañ yomandô, ma gêtñ bocke nañ gêtñ tiwaê ma gêtñ solop ma ñawasi, gêtñ nañ gic lau hoñ tandô ñayham, ma gêtñ ñayham datoc sa-ñga, ma mêtê ti yom ma gauc hoñ nañ gitêtñ eñ, nañ wasôm têtñ mac bu gauc nem lhac nem gauc ñapañ.

---

* **4:3** Sisigus - yom dau yêc Yom Grik, ma danem kwi bu 'ñamalac nañ kôm gwelenñ whinñ ndê silip.' Lau ñatô gauc gêm bu yom dau inñ ñgac Pilipai-ñga dañ ndê ñaê, ma lau ñatô gauc gêm bu inñ ñaê dom, magoc Pol to yom dau hêganônñ ñamalac dañ nañ kôm gwelenñ whinñ inñ.

⁹ L êñ ti sakin bocke nan aö kadôhôn ti gac dulu têt mac, me mac anğô y êc aö me alic aö gakôm, nan akôm andic ñawaê. Ma Yom Malô Nadau Anötö dau oc mbo whin mac.

Pol gêm danje lau Pilipai

¹⁰ Muñ-nga mac am aö sa, magoc ñasawa lê e meñ têt kwahic dec, mac atap sen dan sa tu anem aö sa tiyham-nga dom. Kwahic dec mac gauc gêm aö ma ankin gêt tu anem aö sa-nga, ma gêt dinañ kôm aö atac ñayham atu, ma kapiñ Pômdau tu mac am aö sa-nga.

¹¹⁻¹² Aö gato yom dinañ tu gapônda daun-nga dom. Mba. Aö kayalê têt gapônda daun-nga, ma kayalê têt gandöc mwasiñ ñalôm-nga. Aö bu neñ gêt mba ma gêt yô aö, me bu neñ gêt daêsam ma waneñ hóc aö dôn, tigen wahêgo daun dom. Nahu bu aö kadôhôn daun su bu ñayham me sac bocke bu tap aö sa, nan aö oc wambo ti atac ñayham eñ.

¹³ Kilisi kêt ñaclai têt aö bu wakôm gêt hon, ma tu dinañ-nga dec aö gatôm bu wambo ti atac ñayham eñ.

¹⁴ Bocdinañ, aö bu wapônda daun, dec wambo ti atac ñayham eñ, magoc mac akôm mêtê ñayham ma gauc gêm aneñ ñawapac dec ankin gêt tu anem aö sa-nga.

¹⁵⁻¹⁶ Mac lau Pilipai-nga anyalê su bu têt ndoc mac anğô ñawaê ñayham tiwakuc, ma aö galom malac atu Tesalonika, nan mac ankin gêt tu anem aö sa-nga têt ñatô. Ma têt têt nan gahu mac nem gameñ Masedonia-nga sin, nan

gôlôwac dabuŋ malac ŋatô-ŋga sêkêŋ gêŋ dan tu sênem aô sa-ŋga dom. Mac tamwasêm.

17 Aô tac whiŋ bu mac asap nem mêtê akêŋ gêŋ-ŋga dinaŋ dôŋ ŋapaŋ. Aô gasôm yom dau tu bu wakac mac bu akêŋ gêŋ têtŋ aô-ŋga lec dom, magoc aô kayalê bu mac bu asap nem lêtŋ amwasiŋ aô ma lau ŋatô-ŋga dôŋ, dec lêtŋ dau oc êmwasiŋ mac hôc gêlêc su ô.

18 Kwahic dec aô gapônda gêŋ dan dom. Gêŋ naŋ mac aŋkiŋ têtŋ aô ma Epaprodaitas kêtŋ têtŋ aô gêm mac aŋôm, naŋ daêsam ŋandô dec gêm aô sa kêlêc. Gêŋ dau gitôm da ŋamalu ŋayham naŋ Anötö tac whiŋ, ma gic iŋ tandô ŋayham.

19 Anötö, naŋ yob aô ŋapaŋ, iŋ Mwasin ti Ŋawasi atu Ŋadau, ma Yisu Kilisi ti ŋahu datap iŋ ndê mwasiŋ atu sa-ŋga. Ma aô kayalê bu gêŋ bocke naŋ mac apônda, naŋ yêc iŋ ndê mwasiŋ atu ŋalôm, ma iŋ oc kêtŋ têtŋ mac.

20 Bocdinaŋ dapo Damaŋ Anötö ndê waê sa tôm têm hoŋ ndi. Yomandô.

Pol gic bata iŋ ndê bapia

21 Akêŋ aneŋ acsalô têtŋ lau dabuŋ hoŋ naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu Kilisi yêc malac Pilipai. Asidôwai naŋ sêmbo sêwhiŋ aô, naŋ sêkêŋ si acsalô têtŋ mac bocdinaŋ.

22 Ma Anötö ndê lau dabuŋ hoŋ naŋ sêmbo malac dindêc, naŋ boc-dinaŋ. Ma lau sêkêŋ whiŋ-ŋga naŋ sem gwelen sêmbo Sisa ndê andu, naŋ gauc gêm mac hôc gêlêc.

23 Mwasin akêŋ Pômdau Yisu Kilisi puc mac nem gatôm dôŋ.

Anötö ndê Yom Lêñsêm Wakuc
Bugawac: Anötö ndê Yom Lêñsêm Wakuc New
Testament

copyright © 2013 Lutheran Bible Translators Australia

Language: Bugawac

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

1dcc5a6c-3c1e-54e8-aa77-af18a3782048